

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 52. Quid in hoc puncto dicendum de Clerico mutilato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Partim parte 2. ubi de provisione & obtentione beneficiorum. Et quidem de potestate Papæ in collatione beneficiorum & reservatione Apostolica in genere. à q. 512. ad q. 539. De reservatione inducta per Regulas Cancellariæ. à n. 539. ad q. 565. De alternativa concessa Episcopis per regulam octav. à q. 566. ad q. 589. De Concordatis Germaniæ. à q. 590. ad q. 502. De precibus primariis. à q. 602. ad q. 627. De potestate conferendi aliorum inferiorum, puta, Cardinalium, Legatorum Apostolicorum, Episcoporum, Capituli, Vicarii, Archidiaconi, Universitatum, Regum aliorumque laicorum, collatorum, ad quos devoluta collatio. à q. 639. ad q. 759. De personis, quibus conferenda beneficia. à q. 759. ad q. 767. De ipso actu collationis. à q. 768. ad q. 795. De possessione beneficiorum. à q. 798. ad q. 864. Quæ hic tractari solent ab aliquibus de expectativis, de pluralitate & incompatibilitate beneficiorum. De eorum vacatione, dismembratione, unione &c. Vide tractata sub sequentibus titulis hujus Libri 3.

TITULUS VI.

De Clerico ægrotante vel debilitato.

Quæst. 51. An Clericus propter ægritudinem amittat beneficium aut fructus illius?

R Esp. Clericus infirmitate impeditus, quod minus Ecclesiæ deservire, & officium suum præstare possit, non tantum non amittit beneficium, sed etiam pro resistente & deserviente habetur, ita ut fructus beneficii sui & omnia, quæ sanus ab Ecclesia percipere poterat, ei integrè præberi debeant, ac si sanus Ecclesiæ deserviret; ne alioquin alii ejus exemplo detererentur, ac proinde non reperiantur ministri idonei, qui Ecclesiæ deservire velint, pro ut nicitur & statuitur c. 1. h. t. Quin etiam quotidianas distributiones percipere debet, ut constat ex c. unic. de cler. non resid. in 6. His non obstante, quod juxta probabiliorem, quam tenet Covar. loc. paulò post cit. Castrop. p. 2. de relig. d. 3. p. 9. §. 1. num. 34. Barbol. in c. 1. h. t. num. 5. citatis plurib. Azor. p. 3. l. 8. c. 54. q. 3. Pirh. de cler. non resid. num. 86. famulo pro tempore infirmitatis non debeatur salarium. Nam Ecclesia agit mitius cum suis ministris, eosque non ut famulos tractat, Azor. Castrop. Pirh. LL. cit.

2. Extendunt hæc primò ad eos etiam, qui propriâ culpâ inciderunt in morbum. Covar. l. 3. var. c. 3. num. 8. Azor. p. 2. l. 7. c. 7. q. 10. Cenedo. qq. can. l. 1. q. 1. num. 7. Monet. de quotid. distrib. p. 2. q. 6. n. 11. Barbol. in c. 1. h. t. n. 3. Et sic percipere adhuc possunt distributiones, qui intemperanter vivendo sibi infirmitatis, & quò minus interesse potuerunt divinis, causa fuerant; cum cit. c. unic. statuitur, distributiones percipi posse ab omnibus, qui à divinis absunt ex causa infirmitatis, nulla distinctione facta inter causas infirmitatis; ea etiam ratione, quòd ex intemperantia illa secuta sit per accidens & præter intentionem clerici, qui intemperantiam illam satis luit decumbendo, ita Wiestn. h. t. n. 7. citato Covar. l. 3. var. e. 13. n. 8. Cur verò ob culpam suam conjectus in carcerem, vel pulsus in exilium interesse non potest divinis perdat, potiùs distributiones, quàm qui ex culpa sua incidit in infirmitatem, causam dat Pirh. l. c. n. 88. quòd culpa ordinariè non sit causa moralis, sed potiùs physica infirmitatis; cum hæc non sit pœna illius culpæ, sed sequatur ex ea veluti effectus naturalis, adeoque nec causa moralis absentia à choro, & hæc soli infirmitati adscribenda. Crimen

verò, ob quod quis conjicitur in carcerem est causa moralis istius pœnæ, scilicet incarcerationis, adeoque etiam crimen censetur causa moralis absentia à choro; & sic reus ob delictum merito privatur distributionibus. Extenditur secundo non solum ad eos, qui vero constanteque morbo laborant, sed etiam ad eos, qui consilio Medici medicinam sumunt v. g. utuntur balneis, minuuntur sanguine, aliò se conferunt sanitatis causâ, vel à civitate abesse coguntur, utpote suspecti de morbo aliqua contagioso. Monet. l. c. n. 7. Barbol. l. c. Pirh. l. c. n. 86.

3. Limitatur e contra, ita ut clericus, etiam dum sanus erat, non solebat residere aut interesse divinis, & hinc distributiones non recipere, eas etiam postmodum, superveniente infirmitate, recipere non debeat; cum tunc potiùs causa absentia & omissionis divini officii censetur continuata negligentia, quàm superveniens infirmitas. ita tenent, Monet. l. c. n. 11. Castrop. l. c. Cov. l. c. Azor. l. c. q. 11. Guttier. qq. can. l. 1. c. 1. n. 138. Barbol. l. c. n. 2. & de potest. Ep. p. 3. alleg. 53. n. 166. Wiestn. h. t. n. 4. Pirh. l. c. quamvis is ex Castrop. n. 5. dicat, contrarium esse quoque probabile.

Quæst. 52. Quid hoc in puncto dicendum de Clerico mutilato?

R Esp. Neque clericus beneficiarius mutilatus, & per hoc etiam insigniter deformatus, ita ut pariat scandalum aliquod & horrorem aspicientibus, non amittit ex hoc ipso beneficium, nec arcetur à fructibus percipiendis. Pirh. h. t. n. 3. Arg. c. 2. h. t. ubi sermo de Presbytero, qui à Prædone mutilatus duobus digitis & medietate palmæ. cum etiam tali juxta Garc. de benef. p. 7. c. 12. n. 29. Less. de just. l. 2. c. 34. n. 121. Suar. de cens. d. 51. n. 18. & alios, quos citat & sequitur Barbol. ad c. 2. h. t. n. 2. & de potest. Episc. alleg. 42. à n. 55. hoc modo sine sua culpa mutilato conferri possit beneficium, non requirens celebrationem Missæ. Sed neque vitium seu defectus corporis absque propria culpa proveniens, per quod impeditur congruum exercitium ordinis propter impotentiam seu debilitatem, vel notabilem deformitatem, etsi quòd ad ordines suscipiendos irregularitatem inducat, post susceptos tamen ordines non reddit simpliciter seu ex toto irregularem seu inhabilem ad ordines; sed solum ad illum actum seu officium ordinis exercendum, quod ob dictam debilitatem sine periculo

periculo & irreverentia, vel ob deformitatem sine scandalo obire nequit. Abb. *in cit. c. 2. num. 4.* Garc. *loc. cit. num. 18.* Reginald. *in pr. for. penit. l. 30. num. 46. & 48.* ubi, quod arceatur quidem talis ab executione illius actus, in quo usus illius membri, quo mutilatus, requiritur, reliquos tamen exequi possit. Barbof. *l. c. & alii apud illum.*

Quest. 53. Quid dicendum de laborante lepra aliove simili morbo incurabili?

R Esp. Rectorem Ecclesiæ seu parochum incidendum in lepram aliumve morbum similem incurabilem (puta, ut Paris. *de refig. l. 5. quest. 6. à num. 19. & num. 28.* apud Barbof. *in c. 4. h. t. n. 2.* Morbum Gallicum aliudve Scabiei genus & ulcera per totum corpus diffusa cum extrinseca deformitate) ita ut alteri servire, aut etiam ecclesiam ingredi nequeat, removendum ab officio & beneficio ejusque administratione, congrua ei ex rebus beneficii parte assignata, aliumve ei substituendum & intitulandum, qui proinde non sit Coadjutor, sed Rector principalis & totalis saltem ubi morbus talis est, ut sine gravi scandalo & horrore in communi hominum Societate vivere non possit. Adeoque talem privandum sine sua culpa, sed non sine causa, nimirum ob bonum publicum. Arg. *c. tua nos. h. t.* affirmat Gloss. *in cit. c. v. administrationis.* Innoc. *ibid.* & Gloss. margin. *lit. A. in c. de Rectoribus. h. t.* & in hanc sententiam inclinat Pirh. *h. t. num. 7.* Oppositum tamen (quod non minus probabile affirmat Pirh.) nimirum talem, aut etiam alium beneficiatum propter infirmitatem perpetuam posse removeri aut privari jure & titulo beneficii, nisi is consentiat aut resignet (uti id eum posse coram Ordinario, non tamen ad hoc invitum agendum esse Rectorem leprosum, asserit Campanil. *in divers. jur. rub. rub. 11. c. 17. n. 160.*) sed solum removeri posse ab officio & beneficio quò ad actuale exercitium ita ut licet ab animarum cura personaliter exercenda removeantur, beneficium tamen, & in eo fundamentum officium seu curam habitualement retineant & sic intelligendum *cit. c. tua nos.* tenent Fagn. *in c. de Rectoribus. h. t. num. 7.* Suar. *Tom. 5. de cens. d. 51. f. 2. num. 18.* Garc. *de benef. p. 4. c. 5. num. 6.* Campanil. *loc. cit.* Lancelot. *instit. Can. l. 1. tit. de coadjut. §. 1. n. ult.* & alii, quos citat & sequitur Barbof. *in cit. t. tua nos. num. 4.* item Castrop. *rr. 13. d. 1. p. 9. §. 1. num. 18.* Neque his obstare videtur, quòd *cit. c.* dicatur, necessaria vitæ subsidia Rectori Parochialis Ecclesiæ lepra percusso, & hinc ab administrationis officio remoto, juxta ecclesiæ facultates sint ministranda. Quia sensus est, eum ex parochialis ecclesiæ suæ seu beneficii

reditibus sicut ante alendum; non verò, quòd alendus sit facultatibus ecclesiæ distinctis à redbus beneficii. Neque *c. 1. de erat. & qual. promovend.* ubi dicitur de Abbatibus, Decanis & Præpositis, qui Presbyteri non sunt, & de Archidiaconis, qui Diaconi non sunt, si justà aliquâ causâ prohibente, Presbyteri aut Diaconi esse non potuerint, prælationes amittant &c. Quia ibi sermo est de Abbatibus &c. Qui dignitates suas nondum ceperunt administrare; imò non plene & omnino absolute, sed sub tacita conditione suscipiendi intra annum Ordinis sunt assecuti; ut si propter perpetuum aut valde diu duraturum impedimentum hunc suscipere non possunt, adeoque deficiat conditio, sub qua dignitates ipsi collatae sunt, eas amittant. Dum è contra, qui beneficia & dignitates plene consecuti, & administrare ceperunt, superveniente tali impedimento, non sunt ab iis removendi, sed assignato coadjutore adjuvandi. Wiestner. *h. t. num. 10.* cum Laym. *in cit. c. 1. §. fin. vers. sed non placet.* Ideoque licet id ipsum dici posse videatur de electo in Episcopum, quòd is superveniente tali impedimento, amittat jus ad Episcopatum, ita ut confirmari nequeat; id ipsum tamen dici nequit de Episcopo electo & confirmato, quòd is à dignitate episcopali removendus, seu eam amittat, dum ei necdum consecrato sine sua culpa supervenit istiusmodi impedimentum perpetuum & inhabilitas ad Episcopale officium. V. g. amittat usum linguæ vel oculorum, Quia jam plene consecutus suam dignitatem; cum consecratio nihil conferat ad spirituale illius cum Ecclesia conjugium, ob cujus indissolubilitatem, etiam speciali ratione, nunquam ob infirmitatem incurabilem & decrepitem senium amittat, aut cogatur relinquere officium episcopale suum quò ad habitum, etsi etiam invito dari possit ac debeat coadjutor. Pirh. *h. t. n. 10.* cum Abb. & Jo And. Quamvis contrarium teneat Fagn. *in c. consultationibus. h. t. num. 7.* quem secutus sum in meo *Vicario Episcop. quest. 341.* dum ait; electo in Episcopum & confirmato, qui ante consecrationem officium linguæ vel oculorum amisit, aut aliàs effectus est inhabilis, huic non datur coadjutor; sed amovetur in totum, nec debet consecrari. vide Tusch, *lit. C. concl. 402. n. 2.* quem pro eodem citavi *l. c.*

De cætero quæ jus canonicum *hoc tit.* quæque *ibid.* aut aliàs AA. tam veteres quàm recentiores de coadjutoriis & coadjutoribus tractare & querere solent, quia speciali tractatu, qui in meo *Vicario Episc.* est secundus à *quest. 305. ad quest. 445.* plene complexus fui, malui illuc Lectorem remittere, quàm eadem inde transcripta huc referre.